

Tillæg nr. 2 til §16a-miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Ringkøbingvej 62, 6971 Spjald
10.05.2021

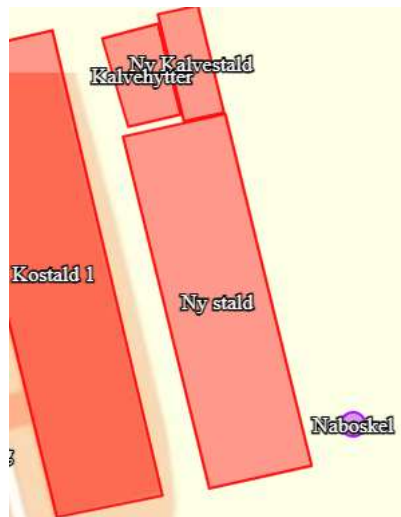
Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ejer af husdyrbruget på
Ringkøbingvej 62
6971 Spjald

Sagsbehandler
Karsten Tinning
Direkte telefon
9974 1143
E-post
Karsten,tinning@rksk.dk
Dato
10.05.2021
Sagsnummer
21-001205

Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse af 13. Januar 2020

gældende for husdyrbruget på adressen
Ringkøbingvej 62, 6971 Spjald

Virksomhedens art:	Kvægbrug
Matrikel nr.:	341 m.fl., Den sydvestlige Del, Brejning
Betegnelse:	Husdyrbrug omfattet af §16 a, stk. 4 i husdyrbrugsloven
Tilsynsmyndighed:	Ringkøbing-Skjern Kommune
Kvalitetssikret af:	Julie Storm Stausholm

Åbnings- og telefontider
Mandag 10.00-17.00
Tirsdag-fredag 10.00-13.30

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse.....	5
Baggrund og kort resumé.....	5
Biaktiviteter	6
Ændringer til den eksisterende miljøgodkendelse af 13.01.2020 og tillæg nr. 1 af 12.10.2020.....	6
Afgørelsen.....	6
Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen	8
Generelt.....	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier.....	9
Formalia	10
Lovgrundlag.....	10
Høring og offentliggørelse.....	10
Klagevejledning	11
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	12
Miljøvurderingen	14
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.....	14
Beskrivelse af husdyrbruget.....	14
Lokalisering.....	16
Samlet vurdering af lokalisering.....	16
Påvirkning af landskab	16
Påvirkning af vilde planter og dyr.....	16
Ammoniak påvirkning af natur	16
Påvirkning af bilag IV-arter.....	20
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	20
Påvirkning af jord grundvand og overfladevand.....	21
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	22
Påvirkning af naboer	23
Lugt	23
Støj og rystelser.....	24
Lys.....	24
Fluer og skadedyr.....	24
Støv.....	24

Transport.....	24
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	24
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	25
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	25
Alternative løsninger.....	27
Den tidligere godkendte stald opføres	27
0-alternativ.....	27
Egenkontrol.....	27
Konklusion	27
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	29
Bilag 2: Indretning af stald.....	30
Bilag 3 Afløbsplan	31
Bilag 4: Godkendelses oversigt	32
Bilag 5: Adresser inden for konsekvensradius.....	33
Bilag 6: Natur	34

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Ringkøbingvej 62, 6971 Spjald
Bedriftens adresse	Ringkøbingvej 62, 6971 Spjald
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk - Rikke Mogensen Fastnet telefon: 96814223 E-mail: rim@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600034119
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a, stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	223981, indsendt d. 13.01.2021, ver. 2

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit*				
Kostald 1	4673	150	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		315	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		2850	**Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
Nye Staldafsnit				
Ny stald	3395	2230	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
		416	***Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Ny kalvestald	404	360	***Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Kalvehytter	461	145	***Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Andre nye bygninger				

* De eksisterende staldafsnit ungdyrsstald (2), kalvestald (3) og kalvehytter (4) tages ud af drift og bruges ikke til dyrehold når de nye stalde er opført.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

** Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) . Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

*** Alle kvæg Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder 1	Flydende	4000	723	Ingen
Gyllebeholder 2	Flydende	1415	301	Ingen
Gyllebeholder 3	Flydende	985	265	Ingen
Mødding	Fast		131	Ingen

Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 13.01.2021 en ansøgning om tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ringkøbingvej 62, 6971 Spjald.

Tidligere godkendelser

Der er den 13. januar 2020 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Ringkøbingvej 62, 6971 Spjald i henhold til husdyrbrugsloven §16a, stk. 1.

Der er den 12.10.2020 i tillæg nr. 1 meddelt godkendelse til udvidelse af husdyrbruget ved opførelse af to nye stalde: En ny stald på 3557 m² med 2710 m² produktionsareal og en ny kalvestald på 540 m² med 250 m² produktionsareal. Som følge af de nye stalde blev eksisterende ungdyrsstald (2), kalvestald (3) og kalvehytter (4) nedlagt som aktive produktionsarealer i ansøgt drift.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen af 13.01.2020 er en konsekvens af, at det ved den endelige projektering af stalderne viste sig, at de nye stalder produktionsareal stiger lidt i forhold til det allerede godkendte areal. Derfor søges dette tillæg til det nye produktionsareal samt til lidt kalvehytter. Desuden flyttes kalvestalden fra nordvestlige hjørne af den nye stald til nordøstlige hjørne af den nye stald.

Stalderne ændres til en størrelse på 3395 m² med et samlet produktionsareal på 2646 m² samt 404 m² og 360 m² produktionsareal og areal på 461 m² til kalvehytter med 154 m² produktionsareal.

Der ændres ikke andet på ejendommen.

Når de nye stalde og kalvehytter er opført nedlægges eksisterende ungdyrsstald (2), kalvestald (3) og kalvehytter (4) som aktive produktionsarealer lige som det var forudsætningen i tillæg nr. 1.

Biaktiviteter

Ingen

Ændringer til den eksisterende miljøgodkendelse af 13.01.2020 og tillæg nr. 1 af 12.10.2020.

Ny stald og kalvestald, som godkendt i tillæg nr. 1 justeres i størrelse med mindre bebygget areal og et større produktionsareal. Desuden etableres areal på 461 m² til kalvehytter med produktionsareal på 145 m².

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse på husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 341 m.fl., Den sydvestlige del, Brejning beliggende på adressen Ringkøbingvej 62, 6971 Spjald. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a stk. 4 i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter ændringer på husdyrbruget i forhold til tillæg 1 til miljøgodkendelsen dateret 13.01.2020.

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter ændringer i de stalde der blev godkendt i tillæg 1, samt etablering af kalvehytter. Det ansøgte ses i nedenstående tabel:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Nye Staldafsnit				
Ny stald	3395	2230	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
		416	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Ny kalvestald	404	360	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Kalvehytter	461	145	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelsen sker på baggrund af ansøgning skema nr. 223981, ver 2 indsendt d. 13.01.2021.

Afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget Ringkøbingvej 62, 6971 Spjald meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Følgende vilkår fra den oprindelige miljøgodkendelse dateret den 13. januar 2020 falder bort/erstattes af nye vilkår i tillægget:

Vilkår 6 - 10 – angående nye og renoverede stalde

Vilkår 12-13 - angående godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at dette tillæg til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i dette tillæg til miljøgodkendelse. Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget til miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne tillægsmiljøgodkendelse.

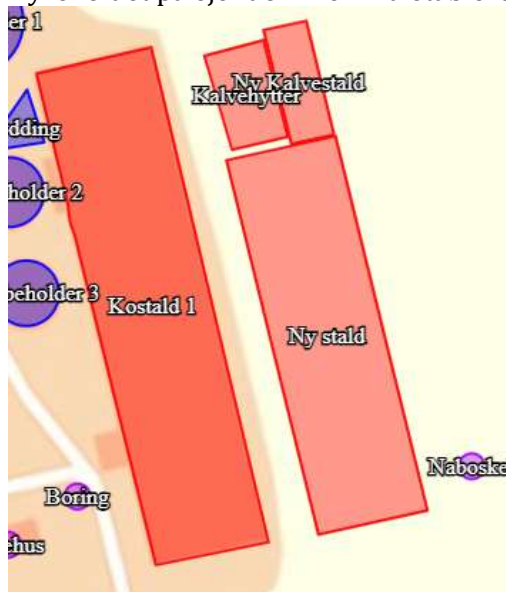
Nye og renoverede stalde

- 6) Der må opføres en ny stald på 3395 m², hvor produktionsarealerne er henholdsvis 2230 m² med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til malkekøer, kvier og stude og 416 m² med dybstrøelse til flexgruppen: alle kvæg.
- 7) Der må opføres en ny kalvestald på 404 m², hvor produktionsarealet er 360 m² med dybstrøelse til flexgruppen alle kvæg.
- 8) Der må etableres areal på 461 m² til kalvehytter med produktionsareal på 145 m², med dybstrøelse, flexgruppe alle kvæg.
- 9) Det nye byggeri skal opføres således, at valg af byggemateriale og farver vil falde i harmoni med de eksisterende bygninger og det omgivende landskab. Farver skal derfor være afdæmpede nuancer og materialer skal være ikke reflekterende.
- 10) Eksisterende læhegn og beplantninger omkring ejendommen og i markskel skal bibeholdes og vedligeholdes.
- 11) De eksisterende staldafsnit ungdyrsstald (2), kalvestald (3) og kalvehytterne (4) skal tages ud af drift som produktionsareal når de nye stalde er opført.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

12) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

13) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit*				
Kostald 1	4673	150	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		315	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		2850	**Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
Nye Staldafsnit				
Ny stald	3395	2230	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
		416	***Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Ny kalvestald	404	360	Flexgruppe Alle kvæg	Dybstrøelse
Kalvehytter	461	145	Flexgruppe Alle kvæg	Dybstrøelse

* De eksisterende staldafsnit ungdyrsstald (2), kalvestald (3) og kalvehytter (4) tages ud af drift og bruges ikke til dyrehold fremadrettet når de nye staldafsnit er opført.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

** Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)

Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) . Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

*** Alle Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Formalia

Lovgrundlag

Tillægsgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Tillægsgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for tillægsgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2017-2029
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29. december 2020
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning nr. 1176 af 23. juli 2020
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 240 af 13. marts 2019 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2159 af 9. december 2020 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1611 af 10. december 2015 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til tillægsgodkendelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra den 19.04.2021 til 3.05.2021.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 610 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at ændringer på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 10.05.2021 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 7.06.2021.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a stk. 4 i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet.

En udnyttet godkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Karsten Tinning
Ingeniør
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

Konsulent: Rikke Mogensen, e-mail: rim@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 610 meter samt matrikulære naboer, se bilag 5.

Kopi af tillægget til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent Rikke Mogensen, e-mail: rim@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomiteé for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradet.dk

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a stk. 4 i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter opførelse af to nye staldbygninger på ca. 3395 m² og 404 m² samt areal på 461 m² til kalvehytter med produktionsareal på 145 m² i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift

Kostald 1	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 4673 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer			
(#369990) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 150 m ²
(#369989) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 315 m ²
(#369985) Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 2850 m ²
Samlet produktionsareal udgør	70.9 %		3315 m²

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Ungdyrstald 2 Kildehøjde: 3 m Ventilation: Naturlig ventilation Størrelse: 713 m²

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Kalvestald 3 Kildehøjde: 3 m Ventilation: Naturlig ventilation Størrelse: 379 m²

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Kalvehytter 4 Kildehøjde: 3 m Ventilation: Naturlig ventilation Størrelse: 111 m²

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Ny stald Kildehøjde: 3 m Ventilation: Naturlig ventilation Størrelse: 3395 m² ▼

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ

(#369999) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb Udgør: 2230 m² ▼
 BAT-forudsætning: **Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit** Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: **Ingen**

(#369998) Alle kvæg; Dybstrøelse Udgør: 416 m² ▼
 BAT-forudsætning: **Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit** Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: **Ingen**

Samlet produktionsareal udgør 77.9 % **2646 m²**

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Ny Kalvestald Kildehøjde: 3 m Ventilation: Naturlig ventilation Størrelse: 404 m² ▼

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ

(#370000) Alle kvæg; Dybstrøelse Udgør: 360 m² ▼
 BAT-forudsætning: **Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit** Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: **Ingen**

Samlet produktionsareal udgør 89.1 % **360 m²**

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Kalvehytter Kildehøjde: 3 m Ventilation: Naturlig ventilation Størrelse: 461 m² ▼

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ

(#374364) Alle kvæg; Dybstrøelse Udgør: 145 m² ▼
 BAT-forudsætning: **Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit** Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: **Ingen**

Samlet produktionsareal udgør 31.5 % **145 m²**

Nudrift

Nudrift er uændret i forhold til tillæg nr. 1 af 12.10.2020

8-års drift

8-års drift er uændret i forhold til tillæg nr. 1 af 12.10.2020

Gødningsopbevaringsanlæg

Gødningsopbevaringsanlæg er uændret i forhold til tillæg nr. 1 af 12.10.2020

Lokalisering

Lokalisering er uændret i forhold til tillæg nr. 1 af 12.10.2020.

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt, dog med undtagelse af §8 stk. 1nr. 7, afstand til naboskel på 30 meter, som der er dispenseret fra i tillæg nr. 1 af 12.10.2020

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og der er meddelt dispensation til afstand til naboskel og de ansøgte anlægs placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbrugets påvirkning af landskab er uændret i forhold til tillæg nr. 1 af 12.10.2020

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig

om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følger af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Rigkær	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,0	^
--------	------------	---------	---	----	-----	-----	-----	---

I kraft af den store afstand på godt 14 km til kategori 1 naturområdet giver husdyrbruget ikke anledning til ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
------	------------	---------	---	----	-----	-----	-----	---

I kraft af den store afstand på godt 6 km, giver husdyrbruget ikke anledning til ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder, moser, enge, overdrev og potentielt ammoniak følsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Nudrift (Kg/N/ha)	Merbelastning 8-årsdrift (Kg/N/ha)	Målsætning i Kommuneplan
Mose Nord	225 m	Nord	2,0	3,2	C-målsat
Mose	260 m	Syd	0,3	0,5	C-målsat
Mose Sydøst	335 m	Sydøst	0,2	0,4	C-målsat
Overdrev	1450 m	Vest	0,0	0,1	B-målsat
Hede	1800 m	Vest	0,0	0,0	C-målsat
Ammoniak følsomme skov områder	1400 m	Vest	0,0	0,1	-
Eng	530 m	Øst	0,4	0,7	C-målsat

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen (Kommuneplanen kan ses på www.rksk.dk):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

I forhold til tillæg nr. 1 af 12.10.2020 medfører forøgelsen af produktionsarealet på 191 m² en mindre forøgelse af ammoniakemissionen, som kan påvirke den beskyttede natur.

Der ligger beskyttet natur meget tæt på ejendommen og den planlagte nye stald. Der er registreret et moseområde umiddelbart nord for ejendommen (kategori 3 mose). I mosen er der et mindre vandhul. Der ligger samtidig et par andre moseområder, et andet vandhul og et engområde inden for 1000 meter af husdyrbruget, hvor merbelastningen er beregnet til under 1,0 kg N. Der er kun vurderet på de områder, hvor merbelastningen ligger over 1,0 kg N.

Nærmeste moseområde nord for ejendommen:

Det nye staldanlæg ønskes etableret umiddelbart øst for den eksisterende kostald.

Området lige nord for ejendommen er et moseområde, som består af en lavning med pilekrat om et lille vandhul. Området plejes ikke. Der er meget tæt krat i kanten af området og mere lysåbent i den centrale del. Mosen er blevet besøgt d. 13. september 2019 (<http://naturereport.miljoportal.dk/860603>).

Området ligger direkte ud til dyrkede arealer og der er også observeret områder, som fremstår påvirket som følge af landbrugsdrift. Der er registreret 21 arter på hele arealet, 5 problemarter, 2 stjernearter og ingen særligt N-følsom arter (jf. besigtigelseskemaet). Bølget bunke er dog en art med lav ellenbergværdi på 3 svarende til mere eller mindre næringsfattige levesteder. Der er beregnet et artsindeks på 0,12 og et strukturindeks på 0,6. Det svarer samlet til et naturtilstandsindex på 0,31, hvilket svarer til en ringe naturtilstand.

Det vurderes, at tålegrænsen for dette moseområde ligger mellem 15-25 kg N/ha/år.

Artsammensætningen vurderes ikke at indikere en særlig ammoniakfølsom naturtype.

Baggrundsbelastningen svarer til ca. 13 kg N/ha/år. Ved det ansøgte projekt er der beregnet en merbelastning over de sidste 8 år på 3,2 kg N/ha/år og en totalbelastning på 5,4 kg N/ha/år.

Belastningen til området overstiger hermed den lave del af tålegrænsen, men overstiger ikke den høje ende af tålegrænsen. Idet mosen har en ringe naturtilstand og ikke er særlig ammoniakfølsom, vurderes det, at belastningen med ammoniak til området kan tillades.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsom skov – naturlig lysåben tilgroet areal inden for 1.700 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på 0,0-0,1 kg N/ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringingsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af kron dyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 3

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et

tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Påvirkning er uændret i forhold til det godkendte i miljøgodkendelsen dateret 13. januar 2020

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder.

Håndtering er uændret i forhold til tillæg nr. 1 af 12.10.2020

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Påvirkning er uændret i forhold til det godkendte i miljøgodkendelsen dateret 13. januar 2020

Påvirkning af grundvand

Påvirkning er uændret i forhold til det godkendte i miljøgodkendelsen dateret 13. januar 2020

Håndtering og opbevaring af affald

Håndtering er uændret i forhold til det godkendte i miljøgodkendelsen dateret 13. januar 2020

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Håndtering er uændret i forhold til tillæg nr. 1 af 12.10.2020

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er i miljøgodkendelsen af 13.01.2020 til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelser-, lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
  - Boligformål
  - Blandet bolig og erhvervsformål
  - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Ringkøbingvej 60	0	FMK	141,6	141,6	412,8	Ja	▼
 Ringkøbingvej 44	0	NY	518,5	518,5	1961	Ja	▼
 Den vestlige Del, Brejning	0	NY	721,3	721,3	3521,7	Ja	▼

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 610 m

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Støj og rystelser

Der sker ingen ændringer i forhold til det godkendte i miljøgodkendelsen dateret 13. januar 2020.

Lys

Der sker ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 1 af 12.10.2020

Fluer og skadedyr

Der sker ingen ændringer i forhold til det godkendte i miljøgodkendelsen dateret 13. januar 2020.

Støv

Der sker ingen ændringer i forhold til det godkendte i miljøgodkendelsen dateret 13. januar 2020.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en godkendelse efter husdyrloven vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Der sker ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 1 af 12.10.2020

Døde dyr

Der sker ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen dateret 13. januar 2020.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de gældende vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? 1				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Kostald 1	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
Kostald 1	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Kostald 1	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Ny stald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Ny stald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Ny Kalvestald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Kalvehytter	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsæt vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT ? 1								
Produktion	BAT krav		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens begrundelse
	Areal (m ²)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))						
Rediger (#369985) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	2850	1,16	1	3306				
Rediger (#369989) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	315	0,84	1	265				
Rediger (#369990) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	150	0,84	1	126				
Rediger (#369998) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	416	0,84	1	349				
Rediger (#369999) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	2230	0,89	1	1985				
Rediger (#370000) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	360	0,84	1	302				
Rediger (#374364) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	145	0,84	1	122				

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 6455 kg NH₃/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 562 kg NH₃/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 7017 kg NH₃/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 7017 kg NH₃/år. Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6455	562	7017
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6455	562	7017
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Beskrivelse og vurdering af staldindretning, management, foder, forbrug af energi og vand, opbevaring og behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning samt fravalg af BAT er uændret i forhold til tillæg af 12.10.2020.

Alternative løsninger

Den tidligere godkendte stald opføres

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Uændret i forhold til tillæg nr. 1 af 12.10.2020

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

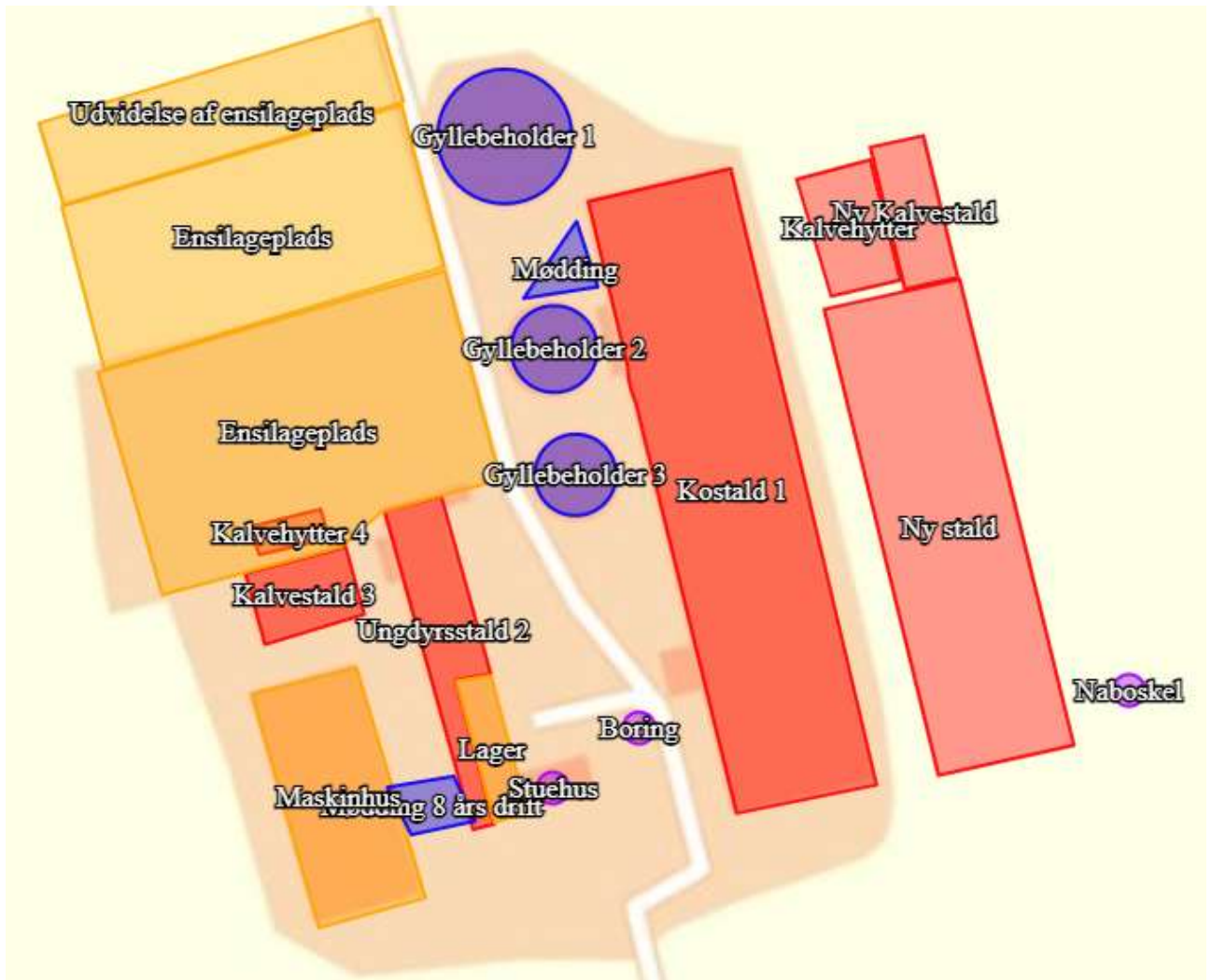
Udvidelsen af husdyrbruget, samt opførelse af kvægstald, kalvestald og areal til kalvehytter på i alt 4260 m² med et samlet produktionsareal på 3151 m² kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

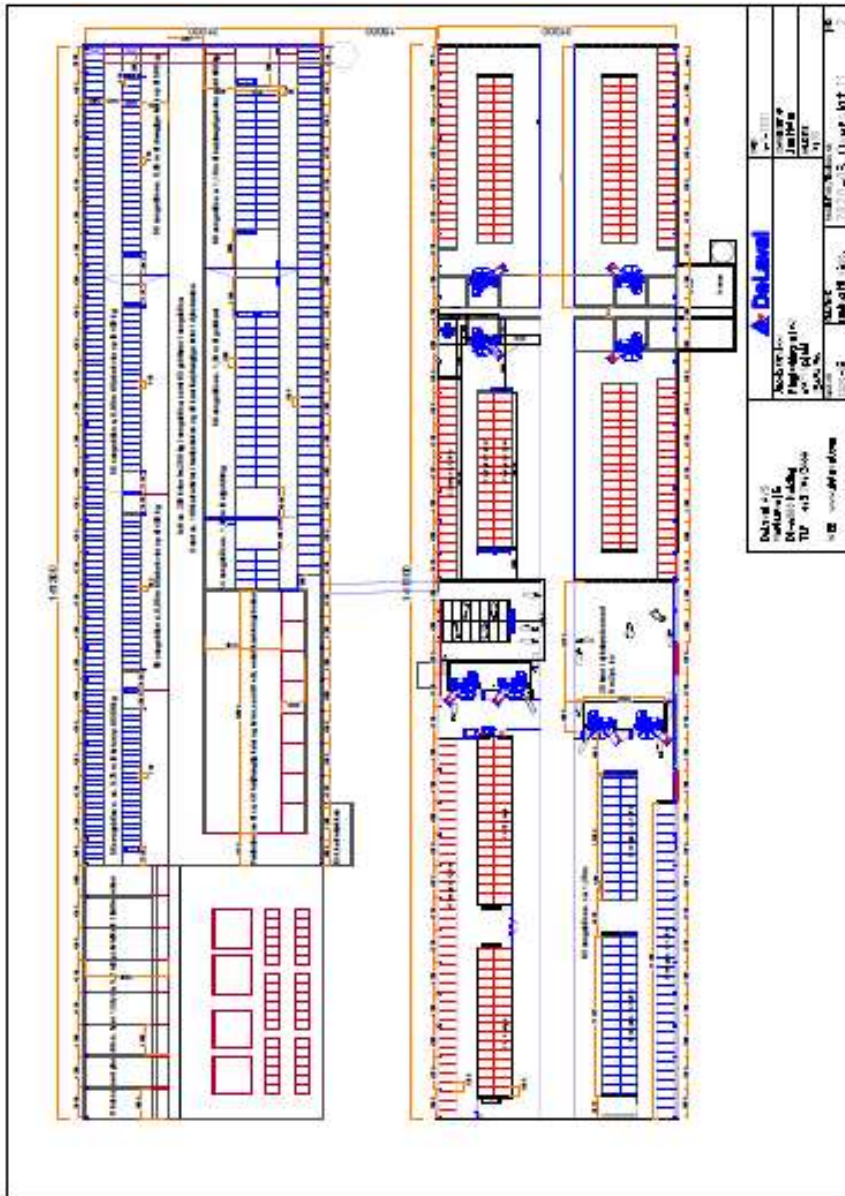
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

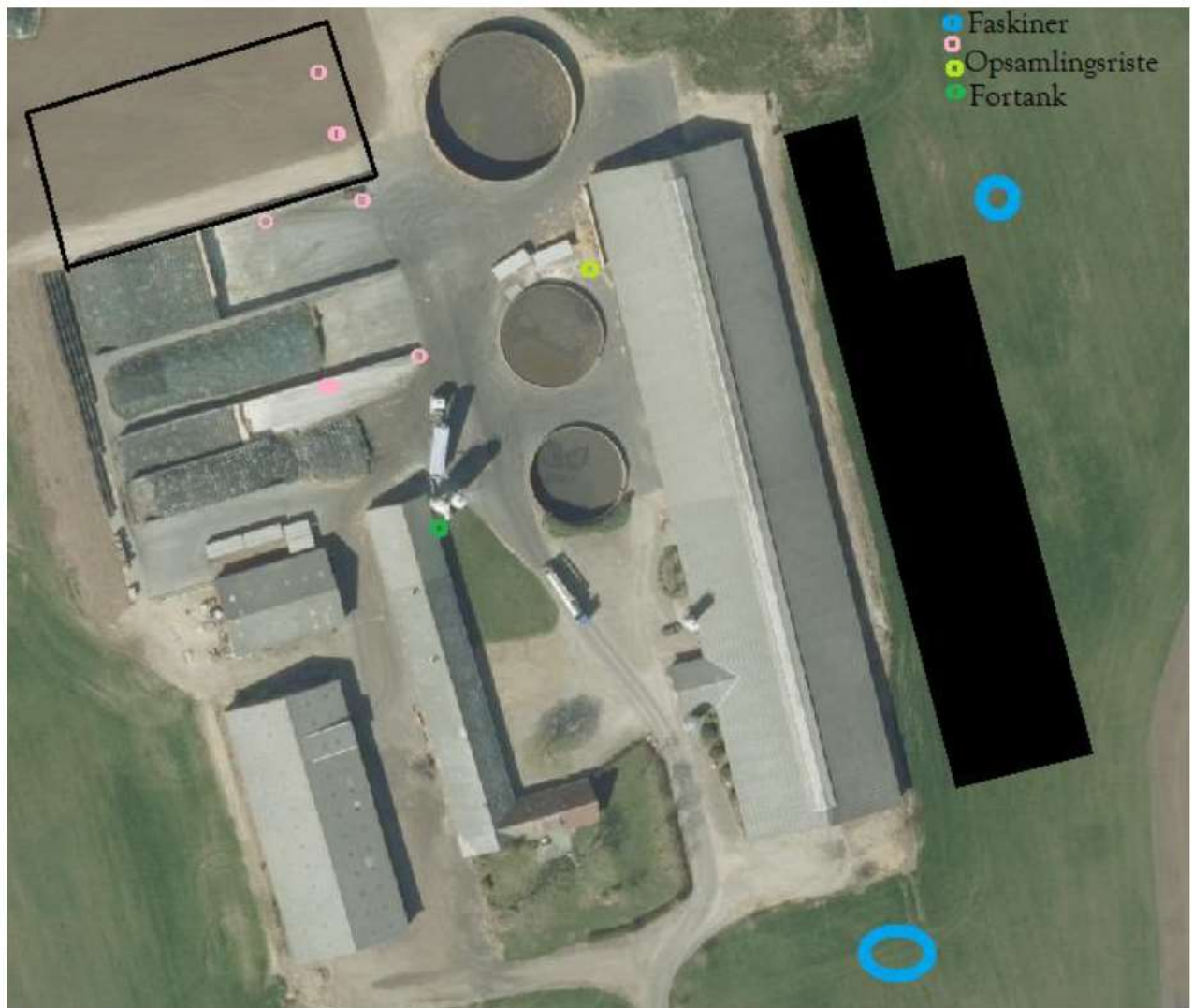

Bilag 2: Indretning af stald

Bilag 3 Afløbsplan

Afløbsplan

Bilag 4: Godkendelses oversigt

Godkendelser/tillæg	Anlægsmæssige ændringer	Opført/udnyttet Frist
Dette tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse	Ændring af stalde i tillæg nr. 1. Staldene ændres til en størrelse på 3395 m ² med et samlet produktionsareal på 2646 m ² samt 404 m ² og 360 m ² produktionsareal og der godkendes areal på 461 m ² til kalvehytter med 154 m ² produktionsareal.	
Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse	<p>Opførelse af en ny stald på 3557 m², hvor produktionsarealerne er henholdsvis 2150 m² med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til malkekøer, kvier og stude og 560 m² med dybstrøelse til flexgruppen: alle kvæg.</p> <p>Opførelse af en ny kalvestald på 540 m², hvor produktionsarealet er 250 m² med dybstrøelse til kalve (under 6. mdr.)</p> <p>De eksisterende staldafsnit ungdyrstald (2), kalvestald (3) og kalvehytterne (4) tages ud af drift.</p> <p>Udvidelse af ensilagepladesen med 19 meter i bredden i alt 1525 m².</p>	Stalde er omfattet af tillæg 2 hvor det samlede produktionsareal forøges med 191 m ²
Ansøgt § 16a miljøgodkendelse dateret 13. januar 2020	<p>Overgang til stipladsmodellen og mindre ændringer i stald 1.</p> <p>Overgang til stipladsmodellen og mindre ændringer i ungdyrstald (2) og kalvestald (3)</p> <p>Etablering af område til kalvehytter (4) med et produktionsareal på 102 m²</p> <p>Den eksisterende ensilageplads udvides med 3078 m² inklusiv randzone og forplads.</p>	<p>Opført</p> <p>Tages ud af drift i tillæg nr. 1</p> <p>Opført</p>

Bilag 5: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 610 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

Bilag 6: Natur

